

Håll Skärgården Ren rf:s verksamhetsplan 2025

Innehållsförteckning

- 1. Håll Skärgården Ren rf i korthet s 3
  - 1.2 Administration s. 4
  - 1.3 Personal s. 4
  - 1.4 Huvudteman för 2025 s. 4

- 2. Miljövårdsarbete s. 6
  - 2.1 Verksamhetsområden vid kusten s. 6
  - 2.2 Verksamhetsområdena i Insjöfinland s. 9
  - 2.3 Verksamhetsområdet Åland s. 11

- 3. Strandskräpsmonitorering s. 12

- 4. Snygg Beach-talkoprogrammet för strandstädning s. 13
  - 4.1. Snygg Beach för fadderskolor s. 13

- 5. Sälle-hamnprogrammet s. 14

- 6. Miljöprojekt s. 15
  - 6.1 Pågående projekt s. 15
  - 6.2 Projekt som söker finansiering s. 18

- 7. Kommunikation s. 19
  - 7.1 Kampanjer s. 21
  - 7.2 Evenemang s. 21
  - 7.3 Skräppuppsamlingsbåten Roska-Roope s. 22

- 8. Samhällsrelationer, samarbetspartner, medlemsvärvning och medelsanskaffning s.22

- 9. Verkningsfulla nätverk s. 24

1. Håll Skärgården Ren rf i korthet

Håll Skärgården Ren rf (HSR rf) är en riksomfattande miljöorganisation som genom konkreta åtgärder främjar havs- och insjönaturens välmående. HSR rf:s mål är att skapa förutsättningar för att man ska kunna röra sig till sjöss på ett hållbart sätt och ge individen möjligheter att agera rätt och ansvarsfullt med tanke på miljön.

HSR rf påverkar också tillståndet i vattendragen i en positiv riktning genom sin mångsidiga forskning och miljöfostran. Med hjälp av miljöfostran vill man förändra såväl människors attityder som deras beteendemodeller. Syftet med vårt nationella och internationella projektarbete är att ansvarsfulla och ur miljöperspektiv optimala verksamhets sätt ska bli en naturlig del av vattenturismen.

Vårt arbete för vattenmiljön består av tre olika delområden:

- konkret miljövårdsarbete i skärgården och på insjöarna
- miljökommunikation
- miljöprojekt

Vision

Vi vill att var och en ska kunna njuta och koppla av vid Finlands vatten även i framtiden. Vi är landets ledande expert på hållbar vattenturism samt möjliggör och utvecklar den.

Vi är uppskattade på havet och insjöarna.

Vi utför praktiska miljögärningar och leder miljöarbetet inom de områden där människans inverkan på vattendragen är märkbar.

Värden

Lösningsfokuserade – När vi lägger märke till ett problem, hittar vi en lösning.

Framstegsvänliga och modiga – Vi visar riktningen för utvecklingen.

Förebyggande – Genom vårt arbete förhindrar vi uppkomsten av miljöproblem.

Ansvarsfulla – Vi tar hand om våra medlemmar, vår omvärld, våra anställda, våra samarbetspartner och våra sponsorer.

Strategiska mål

Föreningen har en klar roll i det finländska samhället i frågor som gäller vattenmiljön och vattenturismen. |

Föreningen är en föregångare när det gäller avfallshantering och behandling av avloppsvatten i

skärgårdsområdena samt i fråga om tillvaratagande och cirkulation av näringsämnen och material.

Föreningen utökar sitt medlemsantal och vidgar finansieringsbasen | Föreningen når ut till potentiella medlemmar och ett mångsidigt stöd till föreningen möjliggörs. Föreningens sakkunskap och kompetens är erkänd, och den produktifieras för att motsvara samhällets behov och strukturer.

Via projekten insamlas nödvändig information och utvecklas verksamhetsmodeller som är hållbara med tanke på vattenmiljön | Genom mångsidiga projekt kan föreningen finansiera experiment och innovationer för att utveckla och effektivisera föreningens arbete. Föreningen tar fram verksamhetsmodeller till stöd för miljöfostran och bistår det finländska samhället med god praxis och nödvändig kunskap med tanke på miljön.

1.2 Administration

HSR rf:s huvudkontor ligger i Åbo och största delen av administrationen sköts också därifrån. Kansliet för Insjöfinland finns i Nyslott. HSR rf:s arbete leds av en styrelse som väljs av årsmötet. För verkställandet av besluten ansvarar verksamhetsledaren. Styrelsen sammankommer minst fyra gånger under sitt verksamhetsår, men oftast 8–10 gånger per år. Föreningens årsmöte hålls årligen före utgången av april. Medlemmarna kan också delta i föreningens årsmöten på distans.

1.3 Personal

Under verksamhetsperioden har föreningen ett trettiotal anställda. Arbetsuppgifterna varierar från kontorsarbete till konkret miljövårdsarbete till sjöss och på stränderna samt mångsidiga projektrelaterade uppgifter. Vi behandlar vår personal jämlikt och rättvist. Vi satsar på arbetshälsa och trivsel i arbetet. Vi stöder vår personals utbildning och utveckling i arbete. Vi värnar om personalens välmående och arbetstrivsel, och stöder deras utbildning. Vi erbjuder heltäckande företagshälsovård samt anställningsförmåner i anslutning till rekreation, välbefinnande och arbetsresor mellan hemmet och arbetsplatsen.

1.4 Huvudtema för 2025

Minska de negativa konsekvenser av båt- och friluftslivet som leder till övergödning av vattnen

- Under 2025 satsar vi särskilt på att intensifiera arbetet med att förebygga övergödning. Det här gör vi genom projekt för att kartlägga nätverken av sugtömningsanläggningar för mottagning av septik- och slagvatten inom nästan 60 kommuner i både Insjöfinland och Bottniska viken.
- Vi utvecklar septiknätverket genom att byta ut två sugtömningsanläggningar i Skärgårdshavet och installera två nya sugtömningsstationer i Saimen.
- Vi utvecklar möjligheterna till vidarekompostering av avfallet från våra torrtoaletter för att minska klimatavtrycket från vår verksamhet.
- Vi medverkar i det EU-finansierade projektet NURSECOAST-II, som syftar till att minska den turismrelaterade näringsbelastningen i Östersjöns kustområden.

Främja cirkulär ekonomi och förhindra nedskräpning

- Vi främjar aktivt den cirkulära ekonomin genom att utveckla och effektivisera separationen av nyttoavfall ur den avfalls massa som samlas in till Sälle-stationerna vid våra objekt ute på öarna.
- Tillsammans med de lokala avfallshanteringsbolagen fortsätter vi de separata insamlingarna av skrot och farligt avfall inom de olika verksamhetsområdena.
- Vi medverkar i det omfattande samarbetsprojektet PlastLIFE, som syftar till att etablera en hållbar cirkulär ekonomi i fråga om plast i Finland senast 2035.
- Vi genomför strandskräpsuppföljningar som en del av den uppföljning av tillståndet i de regionala haven som EU:s havsstrategidirektiv förpliktar till.
- Vi är en flexibel och ansvarsfull samarbetspartner för företag som vill pilottesta nya innovationer för cirkulär ekonomi.

Bottniska viken behöver få flyt

- På vårt verksamhetsområde för Bottniska viken, vilket bl.a. omfattar Kvarkens skärgård – Finlands enda naturarvsobjekt på Unescos världsarvslista – har vi redan i två år verkat med ett tillfälligt fartyg som inte lämpar sig för ändamålet. Bottniska vikens nya servicefartyg byggs under 2025, såvida de utlovade samarbetsstöden realiserar och finansieringen därigenom ordnar sig. Det nya fartyget blir tidigast klart i slutet av verksamhetsåret, och påverkar alltså inte det miljövårdande arbetet ännu under 2025.

Miljöfostran

- Det miljöfostrande arbetet bland barn och unga genomför vi i första hand via det riksomfattande Snygg Beach-fadderskolprogrammet.
- Båthamnarnas miljöfrågor främjar vi via Sälle-hamnprogrammet, som fyller 15 år under 2025, det årliga Hamnseminariet som riktar sig till hamnarna och det material som producerats tillsammans med samarbetspartnerna.
- Med hjälp av kampanjen Magknip av plast fortsätter vi tillsammans med städer och kommuner att sprida information om skräpets rutter ner i vattnet. Kampanjmaterialet, som bygger på positiv påverkan, inkluderar bland annat färgglada fiskdekaler som är tänkta för att man ska kunna märka ut gatubrunnarna.
- Vi förbinder oss att sporra såväl allmänheten och företag som städer och kommuner till att agera mer miljövänligt och göra ansvarsfulla och hållbara val och beslut.

Granskning och utveckling av verksamhetens hållbarhet

- Under 2025 tar vi i bruk det praktiskt inriktade miljösystemet Ekokompassen. Tillsammans med programexperter skräddarsyr vi ett verktyg som lämpar sig för våra behov och som hjälper oss att bättre identifiera, minska och följa upp vår verksamhets miljökonsekvenser.

2. Miljövårdsarbete

HSR rfs miljövårdsarbete består av konkret arbete i skärgården och på insjöarna. Arbetet är mångsidigt och dit hör också att driva och underhålla cirka 200 Sälle-stationer. HSR rf erbjuder, i samarbete med de aktörer som innehar objekten, dem som rör sig till sjöss olika tjänster som främjar en hållbar och ansvarsfull vattenturism. Till tjänsterna hör bland annat sopstationer, diskplatser, flytande sugtömningsstationer för toalettavfall, eldplatser, bryggor och landstigningsplatser samt bastur.

Sälle-tjänsterna bidrar till att hålla vår vattenmiljö ren och skräpfri samt minskar övergödningen. Sedan 1970-talet har vi placerat ut Sälle-stationerna på ställen som är centrala med tanke på vattenturismen.

HSR rfs verksamhetsområden för miljövård är Skärgårdshavet, Bottniska viken, Östra Finska viken, Birkaland, Saimen och Päijänne. På Åland fokuserar vårt arbete på att koordinera Sälle-hamnprogrammet, Snygg Beach-programmet och Snygg Beach-fadderskolprogrammet samt på det övriga regionala samarbetet.

2.1 Verksamhetsområden vid kusten

2.1.1 Skärgårdshavet

Inom Skärgårdshavets verksamhetsområde finns 37 Sälle-stationer och 13 flytande sugtömningsstationer. Vid sopstationerna insamlar vi brännbart avfall, metall och glas samt i varierande utsträckning papper, plast och bioavfall. Alla sopstationer upprätthålls gemensamt med Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab och används inte bara av båtfarare och friluftsmänniskor utan även av den fast bosatta skärgårdsbefolkningen och fritidsboende. Annan service vid Sälle-stationerna är torrtoaletter, några diskplatser samt en medlemsbastu och en täckt grillplats på Trunsö. Områdets servicefartyg är M/S Roope och dess hemmahamn ligger i hjärtat av verksamhetsområdet, i Källdinge fiskehamn i Nagu.

Verksamhetsområdets avfallsmängder är stora och i utvecklingen av området fokuserar vi just på att optimera avfallstransporterna och på att man effektivt ska kunna sortera olika avfallsfraktioner även i skärgården. Torrtoaletternas användningsgrad är hög under semestermånaderna och HSR rf söker aktivt efter lösningar för att förbättra kapaciteten och för att effektivisera komposteringen av toalettavfallet där det uppkommer. Det uppkommer också avsevärda mängder toalettavloppsvatten från fritidsbåtar och därför är sugtömningsstationerna, som kompletterar HSR rfs lagstadgade tjänster, ytterst viktiga för att minska näringsbelastningen i Skärgårdshavet.

Huvudsakliga mål för Skärgårdshavets verksamhetsområde 2025

Minska miljökonsekvenserna av båt- och friluftslivet i Skärgårdshavet

- Inom ramen för nuvarande resurser byter vi ut gamla torrtoaletter till nyare som fungerar bättre. Vi ansöker om projektfinansiering för att utveckla torrtoaletterna ute på öarna och möjligheterna till vidarekompostering av avfallet från torrtoaletterna.

- Vi ersätter de gamla flytande sugtömningsanläggningarna för båtarnas toalettavfall med nya anläggningar som har större kapacitet. Vi undersöker möjligheterna att behandla septikslam så nära uppkomstplatsen som möjligt.
- Vi fortsätter samarbetet kring underhållet av Sälle-stationerna med Sydvästra Finlands Avfallsservice. På sommaren ordnar vi en separatsamling, där vi avgiftsfritt tar emot bland annat metall-, el- och elektronikskrot samt farligt avfall och mot avgift även byggavfall. Insamlingen av båtar som tagits ur bruk fortsätter efter mellanåret 2024. Tillsammans med Sydvästra Finlands Avfallsservice reder vi ut möjligheterna till materialåtervinning.

Förbättra funktionsförmågan hos M/S Roope och dess hemmahamn

- Vi utvecklar depåområdet så att det bättre ska svara mot de behov som vår verksamhet har och optimerar logistiken för landsvägstransporterna.
- På M/S Roope tar vi också i bruk PMS-systemet "Marad", som har utvecklats för planering och bokföring av fartygets underhåll. Tack vare systemet underlättar vi det tekniska underhållet av fartyget och skapar bättre förutsättningar för att kunna förutse behovet av åtgärder.
- Vi utvecklar systemet för rapporteringen mellan de olika transportskedena tillsammans med Sydvästra Finlands Avfallsservice.
- Vi fortsätter reda ut möjligheterna att utnyttja solenergi på M/S Roope och i dess hemmahamn i Källdinge samt i uthamnen på Trunsö.

Uppdatera avtalen om Sälle-stationerna

- Tillsammans med samarbetspartnerna fortsätter vi se över avtalen om Sälle-stationerna.

Skärgårdsupplevelser möjliggörs genom uthyrningen av Notstugan

- Uthyrningsverksamheten av Notstugan, som föreningen äger på Trunsö, fortsätter som tidigare.

2.1.2 Bottniska viken

Verksamhetsområdet sträcker sig ända från ön Röyttä i Ljo längst inne i Bottenviken till Kristinestad. I området underhålls 30 Sälle-stationer samt en flytande sugtömningsanläggning. Kvarkens skärgård i Bottniska viken är också Finlands enda naturarvsobjekt på Unescos internationella lista över världsnaturarv. För närvarande kämpar vi på med ett tillfälligt servicefartyg i området. Ett projekt för att förnya M/S Roope-Botnia under 2025 pågår. Detta är nödvändigt för att vi ska kunna fortsätta med arbetet i detta område med en världsunik miljö. Förutom vår egen besättning sköter särskilda servicepersoner om Sälle-stationerna i Kristinestad, på Gåshällan, i Maxmo, i Nykarleby och på Röyttä i Ljo. I Bottniska viken koordinerar vi också ett projekt för kartläggning av nätverket av sugtömningsanläggningar för båtarnas septik- och slagvatten.

Huvudsakliga mål för Bottniska vikens verksamhetsområde 2025

Minska miljökonsekvenserna av båt- och friluftslivet i Bottniska viken

- Vi slutför det kartlägningsprojekt av sugtömningsanläggningar för båtars septik- och slagvatten som inleddes i Bottniska viken i maj 2024.

- Vi fortsätter samla in plast och bioavfall i samarbete med Stormossen och Ekorosk.
- Vi strävar efter att genomföra en skrotinsamling tillsammans med Stormossen.
- Vi iståndsätter konstruktioner vid Sälle-stationerna och utför underhållsmålning. För Lars Björkaskär låter vi tillverka en ny bastuugn i rostfritt stål. Med hjälp av stöd från Vasa stad förnyar vi vid behov eldstäderna.
- Vi kartlägger potentiella nya objekt för Sälle-stationer.
- Vi utvecklar samarbetet med Solrutten, Skärgårdsrådet, Forststyrelsen samt kommunerna och städerna i området.
- Vi samarbetar med Karleby stad för att utveckla funktionerna på Tankar.

I Förbättrad funktionsförmåga för servicefartyget och dess besättning

- Vi skaffar fram de medel som behövs för ett nytt servicefartyg i Bottniska viken och vi börjar låta bygga det. Vi fortsätter med medelsansaffningen.
- Vi kartlägger alternativen till ny hemmahamn, gör vårt val och börjar utrusta hamnen i enlighet med det nya fartygets behov.
- Vi utvecklar inhoppsystemet för fartygspersonalen.

Främja organisationsarbetet och miljöfostran i området

- Vi upprätthåller och knyter nya kontakter med båtklubbarna i området och kartlägger eventuella nya Sällehamnar.
- Vi aktiverar skolorna i området att komma med i Snygg Beach-fadderskolprogrammet och städerna att medverka i kampanjen Magknip av plast.

2.1.3 Östra Finska viken

HSR rf har fyra sugtömningsanläggningar i Östra finska viken och servicepersonen i området ansvarar för servicen och underhållet vid dessa med ett inhyrt fartyg. Dessutom sköter HSR rf de sugtömningsanläggningar som ägs av Kotka stad samt sugtömningsanläggningen, torrtoaletten och sopstationen vid Santio gränsbevakningsstation.

Huvudsakliga mål för Östra Finska viken 2025

Minska miljökonsekvenserna av båt- och friluftslivet i Östra Finska viken

- Vi fortsätter underhålla Kotka stads sugtömningsstationer.
- Vi kartlägger möjligheterna att utvidga verksamheten i området.
- Vi samarbetar med lokala båtklubbar och deltar i båtevenemanget i Sapokka.

2.2 Verksamhetsområdena i Insjöfinland

2.2.1 Saimen och Päijänne

På Saimen och Päijänne upprätthåller HSR rf huvudsakligen utfärdshamnar som ägs av Saimens Rekreatiomsområdesförening, Södra Karelen's Rekreatiomsområdesstiftelse, Päijänne Rekreatiomsområdesförening och kommunerna. Sammanlagt utförs underhåll vid cirka 100 objekt i områdena. HSR rfs arbete i utfärdshamnarna är mångsidigt. Föreningen ansvarar för reparationer och nybyggen i utfärdshamnarna, avfallshanteringen, torrtoaletterna, underhållet av basturna, den allmänna övervakningen och i vissa hamnar även för vedförsörjningen. Vi har ett nära samarbete med kommunerna, städerna, rekreatiomsområdesföreningarna och rekreatiomsområdesstiftelsen. Vi utför ett högkvalitativt och kostnadseffektivt arbete. Vi nätverkar med regionala partner och arbetsgrupper.

Servicefartyget M/S Roopetar har sin hemmahamn i Säynätsalo. Fartyget med sin besättning sköter utfärdshamnarna i området mellan Jyväskylä och Lahtis och transporterar mot avgift bort byggavfall och liknande från sommarstugorna. På Päijänne fortsätter vi det nära samarbetet med Päijänne Rekreatiomsområdesförening och vi utvecklar samarbetet med kommunerna och intressentgrupperna.

Saimens verksamhetsområde omfattar hela Vuoksens vattenområde. M/S Roope-Saimaas hemmahamn finns i Puumala. Fartyget har huvudsakligen hand om utfärdshamnarna i Puumala, S:t Michel, Juva, Sulkava samt i södra Saimen. Vedförsörjningen i utfärdshamnarna i Nyslottsområdet sköts också huvudsakligen med Roope-Saimaa. Underhållsarbetet i utfärdshamnarna i Nyslotts närområde sköts med en Buster med utgångspunkt från hemmahamnen i Nyslott.

Vi sköter utfärdshamnarna i och norr om Nyslott (cirka 40 st.) med hjälp av enskilda servicepersoner samt samarbetspartner, bl.a. lokala sjöräddningssällskap.

Vi fortsätter med uthyrningen, underhållet och reparationerna av stugorna på Rokansaari rekreatiomsområde som ägs av Saimens Rekreatiomsområdesförening.

Huvudsakliga mål för 2025

Minska miljökonsekvenserna av båt- och friluftslivet i Saimen och Päijänne

- På Saimen fortsätter vi med det arbete för att iståndsätta utfärdshamnarna i S:t Michel och Puumala som inleddes 2024.
- Vi placerar ut två nya sugtömningsstationer av bryggmodell för att ta emot båtarnas toalettavfall i Saimen.
- Vi slutför det projekt för kartläggning av nätverken av sugtömningsanläggningar för båtarnas septik- och slagvatten som inleddes 2024 i Södra Savolax, Norra Savolax och Norra Karelen.
- Vi fortsätter samarbetsförhandlingarna med Laukas kommun om en utvidgning av samarbetet i Päijänne.
- Vi erbjuder stugborna på öarna i Saimen och Päijänne möjlighet att mot betalning beställa transportservice av servicefartygen.
- Vi reder ut möjligheterna att utvidga separatsamlingen för öfastigheterna i Päijänne.

Effektiverad återvinning av nyttoavfall i utfärdshamnarna

- Tillsammans med samarbetspartnerna inleder vi ett projekt för förnyande av avfallshanteringen i Saimens utfärdshamnarna. Genom projektet höjer vi återvinningsgraden för nyttoavfallet i utfärdshamnarna samt under transporterna och vid avfallsmottagningen. Vi kopierar de verksamhetsmodeller som projektet gett upphov till och som fungerat bra till föreningens övriga verksamhetsområden.

Stärka miljöforskningen i Insjöfinland

- Vi genomför strandskräpsuppföljning på egen bekostnad tre gånger per år i Jyväskylä, Nyslott och Asikkala.

Skärgårdsupplevelser möjliggörs genom uthyrningen av stugorna på Rokansaari

- Vi fortsätter med uthyrningen, underhållet och reparationerna av stugorna på Rokansaari rekreativsområde, som ägs av Saimens Rekreativsområdesförening.

2.2.2 Birkaland

I Birkaland upprätthåller HSR rf torrtoaletter avsedda för båtfarare och friluftsmänniskor. I området finns också en flytande och en fast sugtömningsanläggning. Objekten i Birkaland sköts med servicebåten Roopesteri och i området arbetar en serviceperson på deltid.

Huvudsakliga mål för Birkaland 2025

Minska miljökonsekvenserna av båt- och friluftslivet i Birkaland

- Underhållet av torrtoaletterna fortsätter som tidigare.
- Vi strävar efter att utveckla servicen för paddlare.
- Vi genomför en kartläggning av utfärdshamnarna och reder ut möjligheterna att utvidga vår verksamhet i området bland annat i samarbete med Tammerfors stad.
- Vi fortsätter och utvecklar samarbetet med den lokala expertorganisationen Ekokumppanit Oy, som utför miljö- och människonära service med beaktande av hållbar utveckling.
- Vi ökar samarbetet med de närbelägna kommunerna.

Främja miljöfostran i området

- Vi intensifierar samarbetet med båtklubbarna och deltar aktivt i de lokala båtklubbarnas evenemang (bl.a. kommodormöten, läger för barn).
- Vi agerar rådgivare i septikfrågor gentemot båtklubbar och hamnar.

2.3 Verksamhetsområdet Åland

På Åland ligger tyngdpunkten i vårt arbete på det regionala samarbetet och på främjandet av miljöfostran. Vårt mål är att tillsammans med hamnföretagarna utveckla verksamheten i hamnarna i området, sporra ålänningarna till att delta i programmet Snygg Beach och att förankra programmets fadderskolverksamhet i lokala skolor och hobbygrupper. Verksamheten på Åland har fått en bra start. Hittills har vi tio fadderskolor och åtta Sälle-hamnar på Åland.

Åland har en egen verksamhetsplan för att möjliggöra ansökning om verksamhetsstöd för verksamheten på Åland. HSR rf:s verksamhet bidrar till Ålands utvecklings- och hållbarhetsagenda. Föreningen är medaktörer i Bärkraft-nätverket och i teamet för utvecklings- och hållbarhetsagendans mål 3 (rent vatten) och mål 4 (biologisk mångfald).

Huvudsakliga mål för verksamhetsområdet Åland 2025

Främja miljöfostran i området

- Vi engagerar hela Åland i vårt Snygg Beach-program.
- Vi satsar på att öka antalet Snygg Beach-fadderskolor.
- Vi uppmuntrar allt fler åländska gästhamnar att komma med i Sälle-hamnprogrammet.
- Vi ordnar ett eget svenskspråkigt hamnseminarium på Åland.
- Kampanjen Magknip av plast genomförs på nytt på Åland.

Stärka miljöforskningen på Åland

- Vi fortsätter monitoreringen av de tre strandskräpsuppföljningsstränderna på Åland i samarbete med Nordic Coastal Cleanup och Finlands miljöcentral.

Utveckla det lokala samarbetet

- Vi utvärderar möjligheterna till olika former av skräpinsamlingskampanjer och samarbetspartner i verksamhetsområdet.
- Vi deltar i det lokala samarbetet och i arbetsgrupper, såsom utvecklandet av Ungdomsforum Åland till att bli en organisation som engagerar de unga.
- Åland fortsätter ha en egen representant i det nordiska samarbetet Nordic Coastal Cleanup.
- Vi utvärderar möjligheten till att sälja våra Sälle-produkter på Åland. Vi söker samarbeten med butiker på Åland som kan sälja våra produkter lokalt.

Göra föreningen mer känd på Åland och utveckla medelsanskaffningen

- Vi gör vår förening och verksamhet kända på Åland genom att producera en video som berättar om föreningens lokala verksamhet.
- Vi satsar mer på Ålands sociala medier för att öka den lokala synligheten.
- Vi satsar på medelsanskaffning och rekryterar nya medlemmar i samband med lokala evenemang.
- Vi söker relevanta medlemsrabatter för åländska medlemmar.
- Vi satsar på medelsanskaffningen.

Minska miljökonsekvenserna av båt- och friluftslivet på Åland

- Vi ser över vilka av våra befintliga miljöprojekt som är möjliga att inkludera i verksamheten på Åland.
- Fartyget Roska-Roope besöker Åland en andra gång sommaren 2025.

3. Strandskräpsmonitorering

Efter att projektet MARLIN avslutades i slutet av 2013 har HSR rf fortsatt undersöka nedskräpningen av stränderna med den metod som utvecklades inom MARLIN. Syftet med monitoreringsstädningarna är att klargöra mekanismerna bakom nedskräpningen av havet, så att EU:s krav på uppföljning av nedskräpningsläget på stränderna uppfylls. Vi genomför uppföljningen i samarbete med Finlands miljöcentral (SYKE). Stödet har beviljats av NTM-centralen i Egentliga Finland.

Monitoreringsstädningar görs på 15 stränder (Kalajoki, Karleby, Utö, Björkö, Mustfinn, Valsörarna i Korsholm, Hovirinta, Runsala, två stränder i Raumo, Rönnskär i Helsingfors, två stränder på Lehmäsaari i Kotka samt Eckerö) tre gånger om året. Till de förändringar som genomfördes 2021 hörde inrättandet av en ny forskningsstrand på Valsörarna. Stranden på Björkö ersattes med en strand på Trunsö. Byggprojekt på Björkö gjorde att uppföljningen där inte kunde fortsätta. År 2024 inrättades den första åländska uppföljningsstranden i Eckerö på öns västra sida.

Vi bekostar också själva strandskräpsmonitorering på tre insjöstränder i Päijänne, Saimen och i Vesijärvi. Planen är att fortsätta med dessa även under 2025.

Fortsättningen på uppföljningen konkurrensutsattes av NTM-centralen under vårvintern 2023. HSR rf vann anbudsbegäran och genomför uppföljningen åren 2023–2025.

4. Snygg Beach-talkoprogrammet för strandstädning

Syftet med Snygg Beach-programmet är att städa upp stränderna, öka medvetenheten om och väcka intresse för nedskräpningen av stränderna, samla in information om nedskräpningsläget och kunna kombinera konkret miljöarbete med en rolig friluftsdag. Snygg Beach är en viktig del av HSR rf:s verksamhet, eftersom alla som vill kan delta och göra en insats för att minska nedskräpningen av vattnen.

Snygg Beach-städtalkona är fortsättningsvis till stor del koncentrerade till de södra delarna av landet, varför vi under 2025 strävar att fortsätta den geografiska utvidgningen med ett allt starkare fokus i norr. Sjöarnas, de strömmande vattendragens och de andra insjövattnens betydelse kommer att lyftas fram i kommunikationen och verksamheten.

Vi utvecklar Snygg Beach-projektets webbplats så att den särskilt ska svara mot fadderskolprogrammets behov. Vi kommer att förnya rapporteringsappen för Snygg Beach och målet är att de som använder appen ska inkluderas i Häll Skärgården Ren rf:s kommunikation.

Vi producerar det marknadsföringsmaterial som Snygg Beach och Snygg Beach-fadderskolorna behöver i sin kommunikation.

Både Snygg Beach och Snygg Beach-fadderskolprogrammet ingår i storprojektet PlastLIFE, som inleddes i början av 2023, och Snygg Beach-verksamheten kommer också att synas inom ramarna för detta. Programmet Snygg Beach är med i olika internationella grupper och nätverk, såsom Nordic Coastal Cleanup, Ocean Conservancy och Let's Do It World.

4.1. Snygg Beach för fadderskolor

Snygg Beach lanserade 2020 ett fadderskolprogram för den grundläggande utbildningen. I fadderskolprogrammet väljer skolorna ut sin egen talkostrand som man städar och skolorna får tillgång till mångsidiga och tankeväckande läromedel för grundskolans alla årskurser.

Under 2025 försöker vi få tio nya skolor med i fadderskolprogrammet. Vi försöker hitta en lösning på hur man bäst kunde få skolorna att engagera sig i programmet på lång sikt. Vi strävar efter att få en fadderskolkoordinator anställd till Insjöfinland med hjälp av extern finansiering.

Under 2025 inleds en regelbundet återkommande kampanj för Snygg Beach-fadderskolprogrammet i sociala medier. Genom kampanjen vill vi nå ut till skolorna under strandstädningssäsongen under vårar och höstar. Med hjälp av kampanjen inspirerar vi skolorna till att komma med i vår verksamhet, vi berättar om fadderskolprogrammet och vad det handlar om och kommunicerar att det går bra att sätta igång om så bara på en enda elevs initiativ och till hela klassens glädje.

Vi fortsätter arbetet med att uppdatera programmets läromedel genom att beakta lokala särdrag. Vi utvecklar materialet så att det lämpar sig för nya utbildningsstadier, såsom gymnasier och yrkesskolor.

Finansiering för att upprätthålla och utveckla programmet fås från EU:s Life program som en del av PlastLIFE-konsortiet.

NORDIC COASTAL CLEAN-UP

Vårt strandstädningsprogram Snygg Beach deltar i det samnordiska nätverket Nordic Coastal Cleanup (NCC).

NCC syftar till att förebygga och minska nedskräpningen av de nordiska ländernas stränder och vattendrag genom att öka förståelsen för problemet och erbjuda aktuell information som stöd för beslutsfattandet.

Avsikten är att uppdatera den nordiska monitoreringsmetoden så att den motsvarar nätverkets behov. Utöver monitoreringen är avsikten också att kommunicera och anordna evenemang: det viktigaste av dessa är Nordic Coastal Cleanup Day, som ordnas varje vår, samt att i vanlig ordning sammanställa resultaten från monitoreringen till en nordisk strandskräpsrapport.

5. Sälle-hamnprogrammet

Sälle-hamnprogrammet är ett miljöprogram för finländska båthamnar som HSR rf lanserade 2010 och som fyller 15 år under 2025. Programmet bygger på HSR rfs flera decennier långa erfarenhet och samarbete med båthamnarna. Sälle-hamnprogrammet syftar till att utveckla båthamnar av alla storlekar särskilt med avseende på miljöperspektiv och säkerhetsaspekter. Samtidigt styrs hamnanvändarna till att agera mer miljövänligt. Sälle-hamnprogrammet har godkänts som ett kvalitetssystem inom programmet Visit Finlands Sustainable Travel Finland.

Under 2024 deltog totalt 70 hamnar i programmet, varav två hamnar ligger i HSR rfs nya verksamhetsområde Åland. I programavgiften ingår konsultation i miljö- och säkerhetsfrågor i enlighet med hamnarnas behov samt handledningsbesök i hamnarna och en Sälle-flagga. Dessutom får hamnarna ett diplom och en särskild banner till sin webbplats som bevis på att man förbundit sig till att vara en Sälle-hamn.

Under 2025 fortsätter vi att fördjupa samarbetet med Sälle-hamnarna. Vi strävar också efter att öka antalet Sälle-hamnar genom att såväl på fastlandet som på Åland öka kommunikationen om programmet och de deltagande hamnarna. År 2025 fortsätter vi med en praxis som visat sig fungera bra: att ta fram innehåll för sociala medier som hamnarna sedan kan använda sig av i sina egna kanaler. Jubileumsåret till ära har Sälle-hamnprogrammets logo förnyats. Strävan är att ytterligare förbättra programmets synlighet och HSR rfs medlemsvärvning i hamnarna.

6. Miljöprojekt

HSR rf ägnar sig åt mångsidigt projektarbete och deltar i miljöprojekt på olika nivåer, såväl nationellt som internationellt. Samarbetspartner är bland andra forskningsinstitut, företag, föreningar och privatpersoner.

Miljöprojekten stöder HSR rfs mål och strategi, eftersom man med hjälp av dem strävar efter att utveckla, undersöka och bekantgöra nya metoder och tillvägagångssätt för att minska och förebygga miljökonsekvenserna av att man rör sig till sjöss. Med hjälp av projekten är det också möjligt att på djupet gå in för att lösa enskilda vattenrelaterade miljöproblem. På senare år har HSR rf via miljöprojekten strävat efter att förhindra nedskräpningen, kemikaliseringsen och övergödningen av vattendragen samt att öka miljöfostran. Andra fokusområden är bland annat cirkulation av näringsämnen, hållbar vattenturism, miljöfostran och invasiva arter.

Under 2024 pågick fyra miljöprojekt som också fortsätter under 2025. För två Interreg-projekt, Re:Fish och NURSECOAST-II, är 2025 det sista hela projektåret. När dessa program avslutas bör man inom projekten ta itu med att bereda och utveckla nya projektidéer.

6.1 Pågående projekt

6.1.1 NURSECOAST-II

Projektet NURSECOAST-II syftar till att minska näringsbelastningen från turismen i kustområdena. Inom projektet förbättrar vi funktionen hos de avloppsreningsverk vid Östersjökusten som är dimensionerade för färre än 2000 invånare, så att de krav som ställs på reningen av avloppsvatten ska kunna uppfyllas även under turistsäsongen. Dessutom fästs uppmärksamhet vid åtgärder som gäller vatten- och avloppshantering.

HSR rfs roll i projektet NURSECOAST-II fokuserar huvudsakligen på kommunikation och på att sprida och skaffa information. Under 2025 har HSR rf bl.a. ansvar för att genomföra en projektvideo, som berättar om resultaten från projektets pilotförsök och för att informera om resultaten från projektets pilotförsök.

Projektet NURSECOAST-II finansieras ur programmet Interreg Baltic Sea Region. Projektet inleddes 1.1.2023 och avslutas 31.12.2025. Projektet koordineras av The Institute of Fluid-Flow Machinery Polish Academy of Sciences, Polen. Finländska projektpartner är Naturresursinstitutet, Finlands miljöinstitut Sykli, Ingå kommun och Häll Skärgården Ren rf. I projektet deltar totalt 17 partner från åtta olika Östersjöländer: Polen, Litauen, Lettland, Estland, Finland, Sverige, Danmark och Tyskland.

6.1.2 Re:Fish

Vi fortsätter delta i projektet Re:Fish, som minskar och förhindrar skräp och nedskräpning i anslutning till fritidsfiske. Re:Fish-projektets huvudsakliga mål är att få bort kvarlämnade och försvunna fiskeredskap för fritidsfiske, såsom spöknät, katsor, drag och blänken från Östersjöns kustområden. Inom ramen för projektet strävar man dessutom efter att förhindra att de blir kvar i vattnen. Projektet bidrar till att öka intressentgruppens medvetenhet om frågan och med hjälp av medborgarobservationer samlar man in information om eventuella platser där det finns särskilt många försvunna fiskeredskap.

HSR rf fortsätter sommaren 2025 pilotförsöket med insamling av fisknät för fritidsfiske som genomförs vid vissa Sälle-stationer i Skärgårdshavet som en del av projektet Re:Fish. Med hjälp av pilotinsamlingen strävar projektet efter att skapa en grund för ett återvinningsnätverk och således svara mot det behov som EU:s direktiv om engångsplast (SUP-direktivet) har gett upphov till. Enligt direktivet ska producenter av fiskeredskap ordna avfallshanteringen för de fiskeredskap som innehåller plast och som de introducerat på marknaden.

I slutet av 2024 kommer en del av de insamlade näten att analyseras för att utreda materialens potential för återvinning och återanvändning. Under det kommande året publiceras analysresultaten i en projektrapport. HSR rf sammanställer också en rapport om de rekommenderade metoder som man hoppas ska vara till nytta för producenter och återförsäljare av fiskeredskap när dessa för egen del uppfyller de krav som SUP-direktivet ställer. Dessutom deltar vi än en gång i avlägsnandet av spöknät från Finlands kustvatten genom att dragga och dyka. Detta sker i samarbete med Finlands miljöcentral och eventuellt också med Finlands Fritidsfiskare. Utöver att avlägsna spöknät samlar man också in annat skräp som hänför sig till fritidsfiske från Östersjön och dess stränder, och försöker samla in nät som tagits ur bruk i samarbete med de aktörer som säljer fiskeredskapen. HSR rf är också ansvarig för att producera kommunikationsmaterial i form av en animerad video och infografer.

Projektet Re:Fish finansieras från programmet Interreg Central Baltic. Projektet inleddes 1.3.2023 och avslutas 28.2.2026. Projektets huvudpartner är Håll Sverige Rent och vår partner i Estland är universitetet i Tartu. Från Finland deltar HSR rf och Finlands miljöcentral.

6.1.3 PlastLIFE

Projektet PlastLIFE SIP främjar verkställandet av Finlands plastfärdplan under sju års tid med start från och med 2023. I projektkonsortiet som samordnas av Finlands Miljöcentral ingår 17 aktörer: miljöministeriet, företag, föreningar, läroanstalter, forskningsinstitut och Helsingfors stad. Projektet verkar på olika håll i landet via medlemmarna och sprider information, resultat och god praxis runt om i Finland i samarbete med plastfärdplansnätverket och medlemmarnas samarbetsnätverk samt med hjälp av kommun-, företags-, och kommunikationsnätverk, ungdomsaktörer, skolor och frivilligorganisationer.

Håll Skärgården Ren rf bidrar till projektet PlastLIFE med sin sakkunskap i nedskräpningsfrågor. Under 2025 ansvarar HSR rf för att genomföra programmet Snygg Beach som en del av projektet. Vårt mål inom projektet är att minska mängden plast och annat skräp i vattendragen och i naturen med hjälp av miljöfostran och medborgarforskning.

6.1.4 Kartläggning av sugtömningsanläggningarna för mottagning av båtarnas septik- och slagvatten i Bottniska viken

Vi fortsätter det projekt för kartläggning av Bottniska vikens nätverk av sugtömningsanläggningar för mottagning av båtars septik- och slagvatten som inleddes 2024. Inom projektet, som sträcker sig från Kristinestad till Torneå, granskar man funktionen hos de nuvarande anläggningarna och utreder behovet av nya sugtömningsanläggningar i området. Projektet har också som mål att handleda hamnaktörerna i hur man på bästa sätt underhåller sugtömningsanläggningarna.

Avsikten med detta tvååriga projekt är att främja skyddet av vattenmiljön och utvecklingen av turism och båtliv i en mer miljövänlig riktning och att minska deras skadeverkningar. Projektet får finansiering från NTM-centralen i Södra Österbottens program för främjande av vatten- och miljövård samt programmet för effektiviserat vattenskydd. Projektet inleddes 13.5.2024 och avslutas 15.11.2025.

6.1.5 Kartläggning av Saimens nätverk för septik- och slagvatten

Vi fortsätter den kartläggning av Insjöfinlands nätverk för septik- och slagvatten som inleddes 2024 i Norra Karelen, Norra Savolax och Södra Savolax område. Antalet sugtömningsanläggningar för båtarnas toalettavfall och slagvatten har varierat inom området och det exakta antalet ställen har inte varit känt. Inom projektet 2025 kommer man att genomföra en enkätundersökning bland båtarna i området.

Syftet med projektet är att sammanställa en rapport som presenterar det aktuella läget i fråga om sugtömningsanläggningar för mottagning av toalettavloppsvatten som uppkommer i hamnarnas båtar (septikanläggning) och placeringen av sugtömningsanläggningar för oljigt slagvatten inom de områden som ingår i projektet.

Ett annat mål för projektet är att hitta och påvisa de vattenområden där det finns behov av att komplettera anläggningarna. I rapporten kommer man också att ge instruktioner till hamninnehavarna om hur man underhåller sugtömningsanläggningarna och förbättrar deras funktionssäkerhet. Inom projektet kartläggs även hamnarnas beredskap att ta emot avloppsvatten från kemiska toaletter.

Projektet är tvåårigt (2024–2025), och det främjar skyddet av vattenmiljön samt förbättrar utvecklingen av turism och båtliv i en mer miljövänlig riktning och minskar skadeverkningarna. Bara genom att använda sig av ett tillräckligt heltäckande och fungerande sugtömningsnätverk kan båtarna agera korrekt och lagligt i fråga om toalettavlopps- och slagvattnet. Projektet delfinansieras av Europeiska unionen.

6.2 Projekt som söker finansiering

6.2.1 ReNuW-Hubs (f.d. Resurssikonti 3.0/UNUSLUA)

ReNuW-Hubs är en projektidé, för vilken vi ansökte om finansiering från programmet Interreg Central Baltic 2023 och på nytt 2024. Projektets huvudpartner är Åbo universitet. Övriga partner är Teknologiska forskningscentralen VTT Ab, Eesti Maaülikool, University of Latvia och Latvia University of Life Sciences and Technologies. Projektidén är att utveckla och genomföra ett pilotprojekt med ett transporterbart reningsverk för avloppsvatten. Målet är att främja en lösning på problemet med slambehandling i anslutning till t.ex. båtliv och i skärgården. Det här görs bland annat genom att testa en portabel reningscontainer tillverkad av Statens tekniska forskningscentral VTT på M/S Roope i Skärgårdshavet.

Vi har två gånger ansökt om pengar för projektet från finansieringskanalen CB Interreg, men utan resultat. Utvecklingsarbetet fortsätter och andra finansieringskanaler har också kartlagts. Vissa av dessa finansieringskanaler är möjliga endast med finländska projektpartner och den här versionen av projektidén med finländska partner går under namnet Resurssikontti 3.0. Projektansökan har skickats vidare i oktober 2024, och huruvida den gått igenom visar sig i början av 2025.

6.2.3 ACWA-Life

ACWA-Life är en förkortning av projektnamnet "Actions for Waters". Projektet syftar till att stödja och genomföra åtgärdsprogrammet för Finlands vatten- och havsvårdsplaner. Beredningen av projektet koordinerades av NTM-centralen i Södra Österbotten. Den preliminära budgeten har planerats uppgå till cirka 28 miljoner euro, och projekttiden är tänkt att vara åtta år (2025–2032). En ansökan för det första skedet har sänts in i september 2023, och ansökan för andra skedet sker i mars 2024. Det första ansökningskedet har engagerat 17 partner. Projektet fick ingen finansiering under den första ansökningsomgången. Projektet fick de bedömningspoäng som behövdes för finansieringen, men det hade samtidigt inkommit så många andra bra ansökningar att ACWA-Life hamnade på reservplats. Vi försöker nu ansöka om projektfinansiering på nytt och en uppdaterad ansökan skickas in i början på 2025.

Genom projektet söker man lösningar på de utmaningar som vatten- och havsvården står inför och identifierar flaskhalsar i fråga om genomförandet. Sådana utmaningar är exempelvis bristfälliga eller otillräckliga genomföranden, bristande information, problem som gäller inriktandet av finansieringen samt brister i fråga om hur man förenar och sammanlänkar processerna. I projektansökan har vi lovat genomföra Sällehamnprogrammet i utvidgad skala och utföra monitorering av makroskräp på sjöstränderna. Sällehamnprogrammet strävar efter att svara mot programmets åtgärd "Minska båtlivets miljökonsekvenser". Strandskräpsuppföljningen vid sjöarna svarar mot åtgärden "Minska nedskräpningen på strändernas rekreatiomsområden".

6.2.4 Nya sugtömningsanläggningar till Skärgårdshavet

Hösten 2024 ansökte vi om finansiering från Landsbygdsinvesteringar för två nya sugtömningsanläggningar av bryggmodell till Skärgårdshavet. Om vi får finansiering kan vi byta ut anläggningarna mot nya, som är betydligt smidigare att använda.

6.2.5 Nedskräpningen av dagvattnen

Målet för 2025 är att utvidga kompetensen och skaffa mer information om nedskräpningen av dagvattnen. Vi har ansökt om finansiering för det nya forskningsprojektet från Nesslings stiftelse och avsikten är att undersöka nedskräpningen av dagvattnen inom en stad. Vi vet inte exakt när finansieringsbesluten kommer att offentliggöras, men avsikten är att projektet ska genomföras under 2025.

7. Kommunikation

HSR rf:s kommunikation har i uppgift är att stödja realiserandet av föreningens strategi. HSR rf:s kommunikation bygger långsiktigt upp HSR rf:s varumärke och stöder föreningens arbete med en konsekvent, strategibaserad kommunikation i föreningens alla kanaler.

HSR rf:s kommunikation är öppen, genuin, proaktiv, positiv och avslappnad. Nästan allt material produceras på både finska och svenska. Miljökommunikationen är lösningssinriktad och fokuserar på ett uppmuntrande uttryckssätt. Vi vill stå för verkningsfull kommunikation, men med humor. Kommunikationen är inte ansiktslös utan föreningen presenterar personerna och berättelserna bakom arbetet. Föreningens visuella kommunikation är enhetlig.

För HSR rf:s riksomfattande kommunikation och marknadsföring svarar kommunikations- och medelanskaffningsteamet. Vid behov anlitas externa byråer eller frilansar inom kommunikation och marknadsföring. Kommunikations- och medelanskaffningsteamet följer med sin tid och låter kontinuerligt utbilda sig.

Målgrupperna för kommunikationen är föreningens medlemmar, donatorer, de som rör sig till sjöss, hamninnehavare, båtklubbar, andra som är intresserade av vattenmiljön, samarbetspartner och övriga intressentgrupper, såsom myndigheter, projektpartner, representanter för kommuner, övriga Östersjö- och miljöorganisationer, instanser som bedriver miljöfostran, politiska beslutsfattare och pressen.

Extern och intern kommunikation

HSR rf:s digitala mediekanaler är webbplatsen, Sälle-servicekartan, som fungerar som en mobilapp, och det elektroniska nyhets- och medlemsbrevet. De sociala medier där föreningen är representerad är Facebook, Instagram och YouTube. Föreningen har också ett LinkedIn-konto. Verksamheten på Åland samt fartygen på Päijänne och Saimen har sina egna aktiva kanaler i sociala medier. Snygg Beach-programmet har sin egen webbplats, sina egna kanaler i sociala medier och en egen mobilapp, där man kan märka ut talkon och rapportera in insamlade strandskräp.

Vid sidan av den elektroniska kommunikationen fortsätter föreningens välbekanta och populära tidning Sälle. Tidningen utkommer våren 2025 i en finsk och en svensk version. Kommunikationschefen fungerar som tidningens chefredaktör och för ombrytningen ansvarar Jaska Poikonen, som är freelancer inom den grafiska branschen. Innehållet produceras av HSR rf:s kommunikationsteam. I Sälle presenteras HSR rf:s arbete och aktuella miljöfrågor i en positiv anda. I tidningen publiceras dessutom intressanta personintervjuer och artiklar på miljötema, t.ex. om tillståndet i vattnen. Tidningen Sälle stärker HSR rf:s varumärke och engagerar alla Sälle-vänner; våra medlemmar, donatorer och samarbetspartner.

HSR rf vill genom konkret verksamhet och projekt få positiv synlighet i massmedierna. Vi skickar ut pressmeddelanden och ordnar vid behov pressträffar.

Vi verkställer föreningens interna kommunikation genom att hålla regelbundna personalmöten, regionala möten, en höstträff och genom Teams och veckovisa rapporter.

Tyngdpunkter i kommunikationen 2025

Genom miljökommunikationen främjas föreningens miljöfostrande arbete och förmedlas information om ett hållbart båtliv samt nedskräpningen, övergödningen och kemikaliseringsen av vattendragen. Kommunikationen informerar om föreningens arbete inom våra verksamhetsområden, om miljöprojekten, programmen och kampanjerna. Kommunikationen stöder föreningens roll som en främjare av friluftsliv vid vatten och vattenturism. Kommunikationen har en viktig uppgift när det gäller att göra HSR rf mer känt, främja medlems- och medelsansaffningen samt för att skapa engagemang hos dem som redan understöder vår verksamhet. Kommunikationen förmedlar också en positiv bild av föreningen som arbetsgivare och befäster föreningens rykte som en pålitlig och eftertraktad samarbetspartner.

Kommunikationen 2025 kommer dessutom att präglas av:

- **Marknadsföring av Sälle-hamnprogrammet**

Sälle-hamnprogrammet fyller 15 år. Jubileet till ära har logon förnyats och vi lyfter fram Sälle-hamnprogrammets historia i vår kommunikation och i vårt Hamnwebbinarium. Vi vidareutvecklar programmet tillsammans med de deltagande hamnarna.

- **Förhindrande av övergödning till följd av vattenturismen**

I vår kommunikation lyfter vi särskilt fram vårt arbete ute på fältet i fråga om båtarnas toalettavfall och förhindrande av övergödning. Vi följer upp och informerar om bland annat utplaceringen av nya sugtömningsstationer för båtars toalettavloppsvatten samt om projekten för kartläggning av det befintliga sugtömningsnätverket. För hamnar och båtfarare utarbetar vi en enkät som ska kartlägga nätverket.

- **Synliggörande av resultaten från miljöprojekten**

Projekten Re:fish och Nursecoast II befinner sig under 2025 i ett sådant skede att man kommer att kommunicera resultaten med hjälp av bland annat animationer och infografer.

- **Föreningen ska bli mer känd på Åland**

Vi framställer en presentationsvideo om vårt arbete på Åland.

- **Snygg Beach-programmet ska nå ut bättre**

Appen och marknadsföringsmaterialet för Snygg Beach kommer att förnyas.

7.1 Kampanjer

7.1.1 7.1.1 Kommunikationskampanjen Magknip av plast mot nedskräpning

Kommunikationskampanjen Magknip av plast syftar till att öka kunskapen om att inget skräp hör hemma på gatan eller i gatubrunnen. Skräp kan nämligen röra sig via gatubrunnarna direkt ner i närmaste vattendrag och ända ner i gapet på en fisk. Under kampanjen markeras gatubrunnarnas lock med informativa och färgglada fiskdekaler i syfte att sprida kunskapen om hur skräpet färdas och om hur man kan minska nedskräpningen. Kampanjen genomförs traditionellt under de två sista veckorna i augusti, men deltagarna kan om de så önskar avvika från den gemensamma kampanjtiden för att maximera kampanjens synlighet, t.ex. under en livlig turistsäsong.

Under kampanjen 2025 utnyttjar vi ett koncept och ett kampanjuttryck som är välbekanta sedan tidigare år. Städer, kommuner och andra aktörer erbjuds ett färdigt kampanjpaket som omfattar dekaler för brunnslock, anvisningar för kommunikationen och den animerade videon Östersjön/Sjön börjar i gatubrunnen. Om deltagarna så önskar kan de också köpa soptunne dekaler som en del av paketet, där man berättar om Finlands vanligaste konsumentrelaterade strandskräp.

Vi försöker hålla material- och deltagarkostnaderna så låga som möjligt, för att så många städer, kommuner och aktörer som möjligt runt om i Finland skulle delta i kampanjen och kommunicera om vikten av att arbeta mot nedskräpningen av närbelägna vattendrag och Östersjön.

7.2 Evenemang

Föreningen deltar i olika slags evenemang när situationen i samhället tillåter detta. Evenemang och mässor är en viktig del av föreningens verksamhet.

Potentiella evenemang under 2025:

- Mässan Vene 25 Båt i februari
- Kallavesj-utställningen i Kuopio 4–6.4.2025
- HSR rfs årliga Hamnseminarium ordnas som ett webinarium 12.3.2025
- Mässan för samhällsteknik i Tammerfors 14–15.5.2025
- Festivalema Kesärauha och Ruisrock i Åbo (Snygg Beach-samarbete)
- Mässan Till Havs i Karleby
- Sälles namnsdag på Roope-dagen 7.6 – kaffeservering ombord på alla fartyg, invigning av sommarsäsongen
- Östersjödagen i Åbo och Helsingfors 28.8.2025
- Finska naturens dag 30.8 "Tillbringa en dag på vattnet/stranden"
- Snygg Beach-talkoevenemang såväl vid havsstränder som vid insjöar och på Åland.
- Potentiella evenemang på Åland: Sjöfartens Dag, Föglöveckan, PokerRun, Rockoff, Åland Sea Jazz, m.fl.
- Skräpinsamlingsbåten Rooska-Roope besöker Åland under sommaren
- Vi deltar inom hela verksamhetsområdet i olika båt- och sommarevenemang såsom Pax Navis, Päijänneseglatsen, Tillsammans till sjöss, festivalen Valojen yö och i Muistojen Suur-Saimaa-loppet. Också servicefartygen med besättningar deltar i evenemangen när underhållsarbetet tillåter det.

7.3 Skräppupsamlingsbåten Roska-Roope

HSR rf:s skräppupsamlingsbåt Roska-Roope lanserades 2019 till ära av föreningens 50-årsjubileum. Roska-Roope är en 5,5 meter lång båt av katamarantyp som drivs med solet och som samlar upp skräp som flyter vid ytan. Sommartid åker båten runt på olika evenemang runt om i Finland, både till havs och på insjöarna. Förutom skräppupsamlingen vill man med båten synliggöra problemet med nedskräpningen av vattendragen och väcka diskussion om frågan.

År 2025 är målet att precis som tidigare år synas på sommarens största publikevenemang som ordnas vid vatten, såsom på Suomipop-festivalen och Secto-rallyt i Jyväskylä, på SuomiAreena och Pori Jazz i Björneborg samt på Kesärauha, Ruisrock, DBTL och Turku Sea Jazz i Åbo. Båten kommer också regelbundet att röra sig i Aura å och plocka upp kringflytande skräp. I Helsingfors fokuserar vi på Helsingforsdagen och på att röra oss längs stränderna i centrum under sommarsäsongen. Besöken på olika evenemang på Åland sommaren 2024 visade sig vara lyckade och vi försöker genomföra dem även under kommande år.

År 2024 inledde vi samarbete med företaget Origin by Ocean i och med pilotförsöket med insamling av blågröna alger med hjälp av vårt fartyg Roska-Roope. Under 2025 fortsätter vi samarbetet och hjälper detta uppstarts företag inom den kemiska industrin att utveckla fungerande och skalbara modeller för insamling av skadliga alger och på så sätt lösa de miljöproblem som algerna ger upphov till.

8. Samhällsrelationer, samarbetspartner, medlemsvärvning och medelsanskaffning

I våra samhällsrelationer fokuserar vi på samhällelig påverkan på såväl nationell som lokal nivå. Vi erbjuder beslutsfattarna aktuell information om vattendragens miljöproblem och utmanar kommunerna till ett aktivt samarbete för att bygga en hållbar och ansvarsfull framtid, både med tanke på friluftslivet och vattenskyddet.

Företagssamarbetet är en viktig del av HSR rf:s verksamhet, synlighet och ekonomi. Med hjälp av företagssamarbetet utvecklar föreningen sina tjänster samt engagerar och aktiverar sina intressentgrupper i allt högre grad i skyddet av vattenmiljön och insatser för renare vatten.

HSR rf:s mål är att knyta sina nuvarande partner till sig genom att skapa koncept för företagssamarbetet, genom vilka man erbjuder sätt att nå ut till gemensamma målgrupper med ett gemensamt budskap, engagerar företagets personal i samarbetet och hjälper företaget att fullgöra sitt samhällsansvar. Dessutom intensifieras den miljökommunikation som är riktad till och påverkar företag. Målet är att ingå långvariga, strategiska partnerskap med lämpliga samarbetspartner och att öka antalet understödsföretag.

Vi utvecklar volymen inom medelsanskaffningen med hjälp av externa digitala plattformar, vår förnyade och tillgängliga webbplats och med hjälp av donationskommunikation. Målet är att hitta nya potentiella donatorer. Våra donationsformer är engångs-, månads-, företags-, födelsedags-, minnes- och testamentsdonation. Vi utvecklar nya digitala donationsformer i syfte att automatisera och modernisera smådonationerna.

Vi utökar donatorpotentialen i riktning mot allmän filantropi och välgörenhet utan motprestation genom att särskilt satsa på att nå ut till privatpersoner, stiftelser och samfund med ett intresse för miljöarbete med fokus på vattendragen. Här har vi hjälp av speciella inflytelserika ambassadörer som är övertygande om vår verksamhet. Företag erbjuds möjlighet att göra en donation på stordonationsnivå. Samtidigt utvecklar vi skötseln av donatorrelationerna genom att satsa på kommunikationen med donatorena och donatorsevenemang.

För företagssamarbetet ansvarar verksamhetsledaren och medelanskaffningschefen.

I fråga om medlemsvärningen fokuserar vi på att identifiera nya potentiella aktörer samt på att utveckla den digitala medlemsvärningen. En särskild målgrupp är medlemmarna av båtklubbar, som vi försöker locka med genom vårt samarbete med klubbarna. Vi fortsätter försöka nå ut till de unga och locka dem att komma med i verksamheten.

Huvudmål för 2025:

- Vi främjar särskilt medelsanskaffningen och påverkansarbetet inom Bottniska vikens område för att säkerställa finansieringen för det nya servicefartyget.
- Vi ökar volymen på smådonationerna genom att automatisera donationsstigen, utnyttja digitala plattformar och våra nya webbsidor i fråga om smådonationer och månadsdonationskampanjer.
- Vi satsar särskilt på donationer från privatpersoner och stöd från stiftelser samt på företagssamarbete på major gift-nivån.
- Vi fortsätter medlemsanskaffningskampanjen Skräpfria semesterminnen, som lanserades 2024. Vi strävar efter att hitta kanaler för att särskilt nå ut till stugbor och fritidsfiskare och värva dem som medlemmar.

9. Verkningsfulla nätverk

I den mån möjligheter och resurser medger deltar vi i den verksamhet som bedrivs inom nätverk som är viktiga för miljöarbetet. Detta för att vi ska hålla oss uppdaterade om myndigheternas, samarbetspartnerns och experternas arbete. Vi är med och beslutar i frågor som påverkar sådant som är viktigt med tanke på vattnen och våra medlemmar.

- HSR rf är medlem i Ansvarsfullt donerande rf
- HSR rf är med i ett fyrapartssamarbete med Segling och Båtsport i Finland rf, Finlands Sjöräddningssällskap och Finnboat rf.
- HSR rf är medlem i Finnboat rf.
- Representanter för HSR rf hörde till Segling och Båtsport i Finland rf:s kommitté för kommunikation och marknadsföring, Miljökommittén samt till Hamnkommittén.
- HSR rf är med i nätverket Clean Europe, och vår verksamhetsledare ingår i dess styrelsen
- HSR rf är medlem i Jätehuoltoyhdistys ry.
- HSR rf är med i Helsingfors stads styrgrupp för att minska nedskräpningen.
- En representant för HSR rf hör till organisationssektionen vid Landskapets samarbetsgrupp för Egentliga Finland (MYR).
- En representant för HSR rf hör till HELCOM:s grupp Marine Litter Expert Group.
- En representant för HSR rf hör till Europeiska kommissionens grupp Technical Group on Marine Litter.
- Representanter för HSR rf deltar i arbetet inom Egentliga Finlands och Satakuntas gemensamma arbetsgrupp för vatten- och havsvård.
- En representant för HSR rf är med i nätverket för restaurering av kustvatten som leds av NTM-centralerna.
- En representant för HSR rf är med i Båtlivsnätverket, som leds av Traficom.
- En representant för HSR rf är med i styrgruppen för Sydvästra Finlands Avfallsservices slamprojekt.
- HSR rf har en sakkunnigrepresentant i Saimaan Virkistysalueyhdistys ry.
- HSR rf har en representant i Samarbetsgruppen för vatten och havsvård, som leds av Miljöministeriet
- HSR rf har en representant i styrgruppen för Närpes skärgård skötsel- och användningsplan
- HSR rf har en medlem i den regionala samarbetsgruppen för avfallshanteringen i Östra Finland (NTM-centralerna)
- HSR rf är medlem i Österbottens vatten och miljö rf.
- HSR rf har en representant i Kvarkens världsarvsdelegation.
- HSR rfs representant är med i nätverket Bärkraft och dess arbetsgrupper som är verksamma på Åland och som genomför och följer upp uppfyllelsen av mål 3 och 4 i utvecklings- och hållbarhetsagendan för landskapet.